

Rondzendbrief

december 2017

Stichting Ecologische
Landbouw Projecten Ghana

Compost en migratie

Issifu Jobila, onze counterpart in Walewale heeft een duidelijke visie op migratie.

Issifu: 'Ik ken vier jonge mensen, hier uit Walewale, die door de Sahara en over de Middellandse zee naar Europa gegaan zijn. Twee daarvan zijn in Nederland aangekomen maar na een tijdje weer terug gegaan naar Walewale. Ze zagen geen toekomst in Nederland'.

Ik was stomverbaasd. Dan komen migratie en vluchtelingen wel heel dichtbij. Graag had ik ze even willen spreken. 'Maar de situatie in Ghana is toch niet zo slecht dat je gaat vluchten?' reageerde ik. Issifu: 'Ze vluchten niet uit armoede of honger; ze vluchten omdat ze geen toekomst zien in Ghana, er is geen werk voor en ze hebben een veel te ideaal beeld van Europa. Het is goed dat Europa echte vluchtelingen zoals uit Syrië opvangt, maar de niet echte vluchtelingen kan Europa veel beter terug sturen naar hun eigen land en die landen, ook Ghana, helpen om zich duurzaam te ontwikkelen, om in Ghana goede opleidingen helpen op te bouwen en om werk te creëren'. 'Is landbouw een sector waar banen zijn?', vraag ik.

Issifu denkt na. 'Jazeker', is zijn antwoord. 'En vooral in de biologische landbouw. Er is in de grote steden zoals Kumasi en Accra veel vraag naar onbespoten tomaten, uien en andere groenten. Er is geen controle op het gebruik van pesticiden en onkruidbestrijdingsmiddelen en boeren houden geen rekening met wachttijden. Het komt vaak voor dat mensen buikpijn krijgen van groenten bespoten met chemische middelen. Daarom ben ik bezig om professionele uientelers die in de droge tijd langs de Volta rivier, redelijk grootschalig, uien telen te verleiden om dat biologisch, dus o.a. met compost, te gaan doen. En dat creëert inkomen en werk!'.

Duurzame ketens tussen uientelers in Noord Ghana en supermarkten in Accra zijn er nog niet, maar bieden in de toekomst zeker perspectief aan terug gekeerde vluchtelingen. ELPG blijft Issifu ondersteunen in zijn pogingen een beter en aantrekkelijk leven te leiden op het platteland van Noord Ghana.

Teleurstellingen en successen

In November 2017 zijn bestuursleden Erik van Well en Kees van Veluw 10 dagen in Ghana geweest. De reis had teleurstellingen en successen. Allereerst zat het ZEPF project in Walewale in de problemen.

Onderhandelingen met de ZEPF-staf

Na de dood van David Agongo in December 2015 is er afgesproken dat Issifu voor de fondsenwerving en communicatie verantwoordelijk is en dat Azaya het voorlichtingswerk met de boeren coördineert. Dat blijkt toch niet te werken. Er ontstond veel wantrouwen tussen Issifu en de staf. Naast interne strubbelingen vindt de staf ook dat er inhoudelijke vernieuwing moet komen. Wellicht dat de Farmer-to-Farmer methode, die in Sirigu goed lijkt te werken, ook bij ZEPF toegepast gaat worden. We hebben met iedereen gesproken. Er is besloten dat Issifu zelfstandig verder gaat en dat het bestuur van ZEPF, onder leiding van Prof. David Millar, een nieuwe manager gaat zoeken die met een nieuw programma ZEPF weer actief laat zijn in 2018. Wij willen echter Issifu niet kwijtraken en zoeken naar manieren om ook met hem te blijven samenwerken.

Activiteiten in Sirigu

In Sirigu waren we door alle activiteiten op de school en het goedlopende Farmer-to-Farmer project positief verrast. De school bruisde van activiteit, vooral op het eerste Compostfestival waar 500 mensen op af kwamen. De schoolcampus begint vorm te krijgen met bomen, een omheinde Dry Season Garden, klaslokalen, een stal voor pluimvee, een kantoor enz. We hebben een aantal lessen gevolgd in veehouderij en in het opzetten van biologische vermarkting ketens en vonden dat het niveau en de manier van lesgeven door de staf, hier in Nederland op een HAS niet zou misstaan. Dat was goed om mee te maken.

Wel is het zo dat de school nu zo gegroeid is dat de ELPG alleen niet meer kan de hele begroting bij elkaar kan krijgen. We zijn dan ook naarstig op zoek naar andere grote donoren. Op de terugweg hebben we in Accra de Amerikaanse ambassade bezocht. Zij beginnen in Mei 2018 een groot landbouwonderwijs programma. Hopelijk kunnen we daar geld loskrijgen om de school in Sirigu verder te ontwikkelen. Ook hebben we contact gezocht met een EU-programma dat, om migratie naar Europa te voorkomen, geld beschikbaar heeft voor projecten die boeren een inkomen of werk oplevert. Maar de procedures zijn lang en taai en we weten nu nog niet of het iets oplevert.

Voor beide projecten geldt dat de ELPG voor een basisfinanciering zorgt. Dat geeft ze zekerheid. We moedigen beide projecten aan om vooral meer fondsen te zoeken en niet 100% afhankelijk te zijn van de ELPG. We maken ons wel zorgen over de toekomst. Het wordt steeds moeilijker om in Nederland fondsen te werven en daar boven op komt dat de projecten in Ghana beter gaan draaien en dus meer fondsen nodig hebben.

Fotoverslag van ons bezoek aan Ghana in November 2017

Grote drukte op het eerste Compostfestival in Sirigu.

Hoogtepunt van ons bezoek was toch wel het compostfestival. Een dag vol activiteiten, die bezocht werd door zo'n 500 boeren, chiefs, vertegenwoordigers van overheidsinstellingen, scholen en andere organisaties. Wat begon met een formeel programma eindigde in een soort grote marktplaats waar tot laat in de avond eten werd verkocht en feest werd gevierd. Een opsteker voor de naamsbekendheid van de school in de wijde omgeving

Boekenoverhandiging

De bibliotheken van het Louis Bolk Instituut en Kees en Erik privé, zijn een stukje leger. We hebben ze tijdens de

de school.

Koorzang op het Compostfestival

Onze counterpart Peter Annoah, manager van de landbouwpraktijkschool in Sirigu had een compostfestival dag georganiseerd met veel zang, dans, toneelspel, toespraken, prijsuitreikingen enz. Er kwamen ca. 500 mensen uit de streek op af. Een geweldige PR-activiteit! Dit koor zong onder andere over 'Laat je dochters naar school gaan' en 'Maak compost voor een goede oogst'.

Prijs voor beste Boerengroep

De groep rondom Boer Dan heeft als aanmoediging een prijs van 'Beste Boerengroep' gekregen. De prijs bestond uit een kruitwagen, waterkannen en gereedschap om een compostpit te graven. De man met stroddas, de prijsuitreiker is het politieke hoofd van het District, de twee anderen zijn compostboeren.

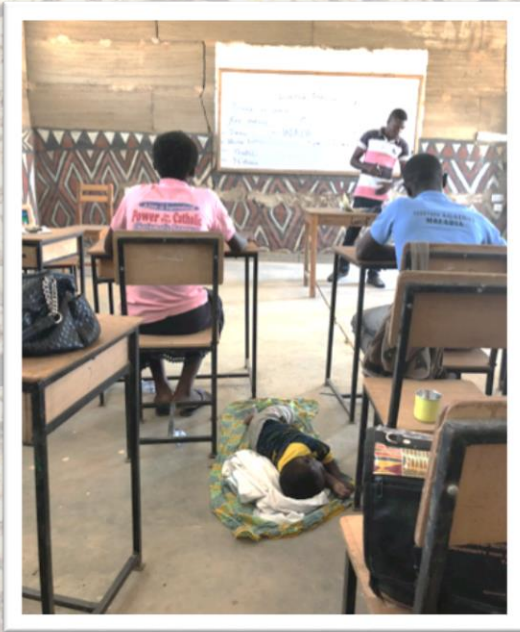

Enorme Erosiegeul

De gevolgen van de klimaatverandering is duidelijk zichtbaar. De regens worden heftiger, niet minder. Dat maakt de regenafhankelijke landbouw erg onzeker. Stortbuien verergeren de erosie enorm. Vruchtbare grond eindigt zo in onbruikbaar land.

Intensieve groenteteelt

In de omheinde Dry Season Garden in Sirigu wordt geëxperimenteerd met intensieve groenteteelt in aardewerk potten. Er is in en rond de compound altijd wel een plekje om in potten groenten als pepers, tomaten en kool te verbouwen. Er worden gaten in de potten gemaakt om lucht in de bodem te krijgen. De temperatuur is ca. 35-40 graden dus het wil wel groeien. Zo kunnen huishoudens in de droge tijd toch over verse groenten beschikken

Kind mee naar de landbouwschool

Op de landbouwpraktijkschool in Sirigu is een cursus in biologische landbouw gestart met 25 'jongeren' die de middelbare school afgemaakt hebben maar niet verder kunnen studeren. Zij krijgen een stoomcursus van 6 weken en als ze slagen krijgen ze naast een diploma ook een zakje groentezaad, een paar parelhoenders of iets anders om een zaakje te beginnen. De baby krijgt gewoon, onder de les Veehouderij, even de borst en slaapt dan rustig verder.

Succesvol Farmer to Farmer- project

In Sirigu is begonnen met een andere voorlichtingsmethode. Tot nu toe trainde een voorlichter ca. 25 boeren per jaar in het composteren. Maar nu worden deze getrainde boeren opgeleid tot Boerentrainer. Zij trainen op hun buurt hun burens, familieleden en vrienden. Dit is Boer Dan. Hij heeft dit jaar maar liefst 68 andere boeren geleerd hoe je compost kan maken. Deze methode, van Boer tot Boer heeft een veel grotere impact. We willen er dan ook mee door gaan!

Is dit ontwikkeling?

Tot onze grote verbazing eten we in ons hotel gewoon Nederlandse plofkip! Uit Zevenhuizen. Ze is dan wel Halal, dus dat is mooi meegenomen. Tja, de wereldmarkt reikt tot in alle delen van Afrika. Maar zo wordt het wel moeilijker voor Ghanese boeren om voedsel te produceren en een bestaan op te bouwen. Nu hoeven ze van ons geen plofkippen te gaan produceren in Ghana maar er is best wel een andere, duurzamere, vleeskip te produceren

Privé boomkwekerij

Het is nog klein maar heeft toekomst. Een leerling van de landbouwpraktijkschool, Francis, is na de opleiding zijn eigen boomkwekerij begonnen. Er is onder boeren vraag naar Mango-bomen voor het fruit en naar Cassia bomen voor brand en timmerhout. Hij is daar als jonge ondernemer op in gesprongen. Het eerste jaar was goed. Hij gaat zijn kwekerij uitbreiden.

De opmaat naar de Biobeurs

Al vele jaren is ELPG present op de grootste vakbeurs voor de Biologische Landbouw en keten in de IJsselhallen in Zwolle. Dit jaar wordt de beurs gehouden op 17 en 18 januari 2018.

Het is vooral een ontmoetingsplaats voor biologische ondernemers en bedoeld voor het bedrijfsleven, maar ook burgers, boeren en buitenlui die belangstelling of affiniteit hebben met de biologische markt, treffen elkaar deze dagen. Ook oriënteren veel studenten, van Wageningen Universiteit, Hogere Landbouwscholen en de Warmonderhof en andere landelijke opleidingen, zich op deze beurs. Naast de honderden stands met allerlei producten van food tot mechanische werktuigen en alles wat daar tussen zit worden er ook veel workshops georganiseerd en wordt de biologische boer/boerin of organisatie die vernieuwend en innovatief zich het afgelopen jaar heeft onderscheiden met de Ekoland Innovatieprijs beloond.

Wat zoekt ELPG op deze beurs zult u zich afvragen. Nou, dat is naamsbekendheid en nieuwe donateurs. En we informeren bezoekers over ons werk in en voor de biologische landbouw in Noord Ghana. Ook kennisuitwisseling is niet onbelangrijk. En last but not least, soms ontmoeten we er een toekomstig bestuurslid die we ter plekke enthousiast maken met onze verhalen en behaalde resultaten in de afgelopen 40 jaar. Want zolang is de ELPG al actief. Dus bepaald geen eendagsvlieg.

We hebben niets concreets te verhandelen en zijn een vreemde eend in de beursbijt, maar door onze opvallende stand zijn de vaste beursbezoekers benieuwd met wat voor stand we nu weer voor de dag komen. We proberen elk jaar iets uit te lichten en het is elke keer weer gelukt om dat te realiseren.

Een uitzondering wordt dit jaar omdat we nu voor de 2^e maal een Afrikaanse hut zullen nabouwen zoals die in de dorpen en streek waar we actief zijn nog volop in gebruik zijn en die bij een eerdere presentatie veel bekijks had.

Tussen al de professionele stands met de afmetingen groot, groter, grootst is het toch de sport om met geringe middelen en vooral natuurlijke materialen een mooie uitstraling te bereiken. Kortom, de a.s. weken wordt het weer druk om met een aantal vrijwilligers de materialen bij elkaar te verzamelen, de hut in casco op te bouwen en daarna beurs gereed te maken en naar Zwolle te vervoeren. U begrijpt dat het voor onze Stichting met een beperkt budget elk jaar weer wikken en wegen is om aan de beurs deel te nemen. Hoewel we een reductie krijgen van de beursdirectie, op de vierkante meter prijs die normaliter geldt, is er toch de afweging omdat elke euro hier besteed, niet in Ghana kan worden aangewend. Daar staat tegenover dat het bijdraagt aan onze tweede doelstelling: voorlichting over ons werk in Nederland; een doelstelling die voor veel fondsen ook zeker niet onbelangrijk is.

Sociale impact van compost

Ik ben Maira Fondt en op dit moment zit ik in Sirigu en doe mijn Masteronderzoek bij SEISUD en de farmers die composteren. Ik studeer Internationale Ontwikkelingsstudies in Wageningen met de specialisatie in Sociology of Development en ik schrijf mijn thesis voor de leerstoel Rural Sociology. Sinds eind oktober ben ik nu hier en geniet van het Ghanese leven.

Mijn onderzoek doe ik over de sociale impact van compost op de huishouden van de boeren en hun dorpen. We weten al dat ecologische landbouw en vooral composteren boeren helpt om voedselzeker te worden, maar welke invloed heeft het composteren op de sociale zekerheid van de mensen? In Sirigu zijn nu heel veel boeren betrokken bij SEISUD en lid van een boerengroep die hen niet alleen bij het bouwen van een compostput helpt maar ook bij allerlei verschillende andere dingen die ze moeten doen. Zo helpen ze elkaar bijvoorbeeld met ander werk op de boerderij maar ook tijdens een begrafenis of bruiloft. Dus, zoals iedereen me tot nu toe verteld heeft, er zijn nu echte en sterke vriendschappen ontstaan tussen de leden van de boerengroepen. Dit heeft deels te maken met het feit dat ze, nu ze in een groep zitten, vaker met elkaar praten en elkaar leren kennen. Maar het heeft zeker ook te maken met hun gezamenlijk doel om voedselzeker te worden en iedereen in het dorp te helpen genoeg voedsel te produceren. Ik ben nog tot eind januari in Sirigu, dus kan ik op dit moment nog niet meer vertellen over mijn uitkomsten, maar ik ben heel benieuwd welke verhalen de boeren nog zullen vertellen.

Financiën

Tot slot een kort berichtje over onze financiën. Het afgelopen jaar was het best spannend of er voldoende inkomsten zouden zijn om de begroting te kunnen volgen. We maken aan het begin van het jaar budgetten voor onze projecten in Ghana waar die dan in principe een jaar mee vooruit moeten kunnen. Natuurlijk kunnen we de toegezegde bedragen verspreid over het jaar betalen, maar dit jaar hebben we zelfs het laatste kwartaalbudget nog een keer in tweeën moeten knippen omdat we begin oktober niet voldoende geld op de rekening hadden om alles te betalen. Gelukkig is het uiteindelijk goed gekomen, maar we zijn na het wegvallen van steun vanuit Cordaid en ICCO nog steeds hard op zoek naar nieuwe inkomsten. Helpt u ons daarmee? Dat kan natuurlijk met een gift, maar ook als u tips hebt waar we zouden kunnen aan kloppen dan horen we dat graag. Zo zijn er in Nederland best wel wat (vermogens)fondsen die goede doelen zoals ELPG steunen. We kennen er daar een paar van; wie weet kent u er ook nog één of heeft u een andere tip? Laat het ons weten via contact@elpg.nl.